

МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА БАЗОВ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

I. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БАЗОВ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

1. Базовият лихвен процент (БЛП) на ЦКБ АД да се изчислява като сума на следните компоненти с различни тегла при неговото определяне по следната формула:

$$\text{БЛП} = T_1 * \text{BRFR} + T_2 * R * 1/(1-(\text{MRR}+\text{DIF})) + \text{RRB} + T_3 * \text{MCR}$$

където:

- T₁** - тегло на безрискова норма на възвращаемост за България;
- T₂** - тегло на привлечения ресурс в пасивите в Банковата система;
- R** - лихвен процент на депозитите от домакинства на Банковата система;
- BRFR** - безрискова норма на възвращаемост за България;
- MRR** - стойност на минималните задължителни резерви, определени от БНБ;
- DIF** - стойност на вноската във ФГВБ;
- RRB** - изискуем рисков буфер
- T₃** - тегло на корекцията на пределната стойност на новопривлечените депозити;
- MCR** - корекция за промяна на пределната стойност на лихвения процент на новопривлечени депозити от домакинства в Банковата система;

* - знак за умножение

2. ДЕТАЙЛНА РАЗШИФРОВКА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА БЛП

2.1. **T₁** е съотношението на капитала спрямо рисково-претеглената стойност на активите в Банковата система изразено в проценти и се определя съгласно Наредба №8 на БНБ за капиталовата адекватност на кредитните институции и към публикуване на настоящата Методология е 12 %.

T₂ е съотношението на привлечения ресурс в пасивите.

$$T_1 + T_2 = 1, \text{ т.е. } T_2 = 88\%.$$

2.2. **R** е средно претегленият (спрямо публикуваните обеми) лихвен процент в съответната валута по срочни депозити с матуритет над 1 ден до 2 години на сектор „Домакинства“ на Банковата система. Тези данни се публикуват на месечна база от БНБ.

http://stat.bnb.bg/bnb/dd/IR_OA_TIME_DEP_NEW.nsf/fsWebIndexBG

2.3. **BRFR** е безрисковата норма на възвращаемост за инвестиции в България, изразена чрез доходността по 10-годишни бенчмаркови държавни ценни книжа, емитирани от Република България. Тази доходност се публикува на месечна база от БНБ в Лихвена статистика - в отчета “Доходност на ДЦК и дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция” – показател ДЛП - дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция.

http://stat.bnb.bg/bnb/dd/Yield_on_GSecurities_NEW.nsf/fsWebIndexBG

2.4. **MRR** е стойността на определените от БНБ в Наредба №21 минимални задължителни резерви, които банките поддържат в БНБ, изразена в процент от депозитната база.

2.5. **DIF** е размерът на вноската, която банките внасят във Фонда за гарантиране на влоговете в банките, съгласно Закона за гарантиране на влоговете в банките, изразена в процент от депозитната база.

2.6. RRB е изискуемия минимален рисков буфер. За кредити в ЛЕВА той има константна стойност 100 б.т. или 1%, а за кредити в ЕВРО константна стойност 50 б.т. или 0.5%.

2.7. T₃ е теглото с което участва **MCR** компонентът. Тази стойност е 0.75 или 75%.

2.8. MCR отчита изменението в стойността на лихвения процент по "Нов бизнес" по срочни депозити над 3 месеца до 6 месеца на сектор "Домакинства", публикуван от БНБ в месечната Лихвена статистика на БНБ, спрямо стойността му към датата на последната промяна на БЛП. При всяка промяна на БЛП **MCR** компонентът приема стойност 0 и тя остава такава до достигането на 100 б.т. отклонение на лихвения процент в съответната валута спрямо стойността на същия при последната промяна на БЛП. При изменение на лихвения процент с над 100 б.т., **MCR** компонентът приема стойността на това изменение.

http://stat.bnb.bg/bnb/dd/IR_NBO_TIME_DEP_NEW.nsf/fsWebIndexBG

Пример:

*От последната промяна на БЛП лихвения процент в съответната валута по „Нов бизнес” по срочни депозити над 3 до 6 месеца на сектор „Домакинства” се е изменил с 80 б.т. - **MCR** компонентът не се променя и участва във формулата по Раздел I със стойност 0.*

*Изменението на лихвения процент в съответната валута по „Нов бизнес” по срочни депозити над 3 до 6 месеца на сектор „Домакинства” достига 110 б.т. - **MCR** компонентът приема стойност 110 б.т. с която участва във формулата по Раздел I. Ако изменението спадне отново под 100 б.т. в периода до следващата промяна на БЛП, **MCR** компонентът отново приема стойност 0.*

II. РЕД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БЛП, ОРГАНИ НА ЦКБ АД, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО, ЧЕСТОТА НА ПРОМЯНА НА БЛП И ПРАГ НА СЪЩЕСТВЕННОСТ

3. Към деня на влизане в сила на настоящата методика се определя стойност на БЛП на Банката по начина, посочен в раздел I, въз основа на данните за съответните компоненти за месец юни 2013г., публикувани от БНБ.

4. Стойността на БЛП се изчислява 2 пъти годишно – в периодите от 01.02 до 15.02 и от 01.08 до 15.08 на всяка година по формулата в раздел I, въз основа на стойностите на компонентите за последния месец за който са публикувани данни от БНБ. Изчисляването се извършва от дирекция „Анализ и управление на риска”, като стойността на БЛП се закръглява с точност до втория знак след десетичната запетая, така че да се дели на 0.1 без остатък.

5. БЛП се променя в случай, че при текущото изчисление, получената стойност се различава с над 100 б. т. от действащата стойност за съответната валута.

6. Информация за размера на БЛП се публикува на официалната интернет страница на Банката в срока по т.4 от настоящия раздел и влиза в сила на следващия работен ден.

7. Публикуването на информацията за размера на БЛП на официалната интернет страница на Банката се възлага на директора на дирекция „Анализ и управление на риска”, съответно прилагането на БЛП по конкретните правоотношения - на директора на дирекция „Индивидуално банкиране”.

8. В случаи на увеличение на стойността на БЛП при текущото му определяне, Управителния съвет на ЦКБ АД има право да отложи влизането в сила на промяната.

III. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

9. С оглед прозрачност и доверие в отношенията си с клиентите и в съответствие със законовите изисквания, Банката обявява на своята интернет страница и в офисите си методиката за определянето на БЛП, неговата актуална стойност, както и архив с предишните му стойности.

10. Банката своевременно информира кредитополучателите за променения размер на БЛП и датата, на която същия влиза в сила, чрез публикуването им на официалната интернет страница на Банката.

Настоящата Методика е приета с Решение на УС на ЦКБ АД – Протокол №38/12.09.2013 г.